



VERKIEZINGSPROGRAMMA

Water verbindt!

SGP Christen
Unie

Hoogheemraadschap van
Schieland en de Krimpenerwaard

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

Pagina 3

Speerpunten

Pagina 4

Veiligheid

Pagina 5

Rioolwater zuiveren

Pagina 6

Schoon oppervlakte water

Pagina 7 en 8

Energietransitie

Pagina 9

Klimaat

Pagina 10

Leefomgeving

Pagina 11

Bodem

Pagina 12

Waterberging

Pagina 13

Besturen

Pagina 14

Financiën

Pagina 15

Kandidatenlijst

Pagina 16

VOORWOORD

Beste inwoner,

Voor u ligt het nieuwe verkiezingsprogramma van de SGP-ChristenUnie voor de periode 2023-2027.

Ook in deze periode willen wij weer graag het kenmerkende geluid van onze partijen laten horen in het bestuur van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

Er is veel werk verzet in de afgelopen periode. Maar nieuwe vraagstukken dienen zich aan. Dit vraagt om een kwalitatief goed en afgewogen bestuur. Daaraan wil de SGP-ChristenUnie opnieuw een bijdrage leveren. Uw stem hebben we daarbij nodig.

Het programma van onze partijen staat in het licht van rentmeesterschap over de aarde. De SGP-ChristenUnie streeft naar harmonie tussen economie en klimaat, tussen voetafdruk en voedselzekerheid. Dat vraagt een robuuste verhouding tussen platteland en stedelijk gebied.

De SGP-ChristenUnie vindt een optimale uitvoering van de kerntaken van het Hoogheemraadschap van het grootste belang. Het gaat over waterveiligheid, waterkwaliteit en het zuiveren van afvalwater. Daar heeft u iedere dag mee te maken. En daar willen wij ons iedere dag voor inzetten.

Daarnaast participeert het Hoogheemraadschap in vele andere maatschappelijke vraagstukken en werkt daarbij samen met andere overheden en maatschappelijke partijen. Zeker als maatregelen nodig zijn op terrein in particulier bezit is dit van groot belang. Denk aan de uitdagingen rond energie en klimaat of leefomgeving en bodemkwaliteit. De SGP-ChristenUnie komt op voor de belangen van de gezinnen als het gaat om de lastenverdeling.

Maar ook voor het behoud van de agrarische sector als drager van een primaire levensbehoefte, en verzorger van het landschap. Klimaat, voedselzekerheid en economie vormen geen tegenstellingen. Het één kan niet zonder het ander. Ook daarom: Water verbindt.

De afgelopen vier jaar heeft onze fractie dankzij uw stem zitting gehad in het Algemeen Bestuur van het Hoogheemraadschap, en konden wij ook deel uitmaken van de coalitie en het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden. Daar hebben wij het SGP-ChristenUnie geluid kunnen inbrengen in het beleid. Wij rekenen graag weer op uw steun. De SGP-ChristenUnie bedrijft politiek en bestuur vanuit Bijbels perspectief. Dat kunt u terug lezen in het programma en de keuzes die wij maken. Maar hoezeer wij ook ons best (moeten) doen, volmaakt zal het hier op aarde niet worden. Wij doen ons werk met het perspectief op een nieuwe hemel en de nieuwe aarde. We zijn op weg naar een betere Toekomst.

Hartelijke groet, Martin van der Spek



SPEERPUNTEN

Veiligheid: De SGP-ChristenUnie wil het gebied van Schieland en de Krimpenerwaard blijvend beschermen tegen overstromingen door gebruik te maken van de op dat moment best beschikbare technieken. Dat kost veel geld. We willen voldoende financiële middelen voor de waterveiligheid. De bijdrage vanuit het Rijk moet geborgd blijven en moet minimaal constant blijven. Mogelijk moeten door het Rijk in de toekomst extra financiën beschikbaar worden gesteld vanwege de effecten van zeespiegelstijging en hogere rivierafvoeren.

Zuivering rioolwater: De SGP-ChristenUnie ziet het belang van deze belangrijke wettelijke taak, en wil dat deze doeltreffend, doelmatig en duurzaam wordt uitgevoerd. Ook het terugwinnen van grondstoffen als fosfaat en andere stoffen vinden we erg belangrijk. Rentmeesterschap en circulaire economie kunnen hand in hand gaan, door grondstoffen terug te winnen en daarmee het watermilieu te verbeteren.

Schoon water: De SGP-ChristenUnie wil vervuiling bij de bron aanpakken. Samen met industrie, tuin- en landbouw willen we preventieve maatregelen nemen. Ook willen we een baggerprogramma, gericht op de doorstroming van het water, wat een natuurlijk inrichting van het watersysteem stimuleert.

Energietransitie: De SGP-ChristenUnie wil investeren in energie uit zuiverings-slib en warmte uit het afvalwater. We willen zelfvoorzienend zijn wat de energie betreft. Wat er meer geproduceerd wordt dan we zelf nodig hebben is beschikbaar voor anderen.

Klimaat: De SGP-ChristenUnie wil dat de openbare ruimte in Nederland ruim vóór 2050 water robuust en klimaatbestendig is. Wij willen door onze keuzes onze (klein-)kinderen niet opscheppen met hoge lasten en niet-beheersbare maatschappelijke vraagstukken. Het klimaat wacht niet op ons.

Leefomgeving: Onze partij kijkt niet alleen naar de kerntaken maar ook naar de ontwikkeling van een duurzame leefomgeving. De leefomgeving staat onder druk door vervuiling, verdroging en verzilting. Het hoogheemraadschap kan dit niet alleen aanpakken. De SGP-ChristenUnie wil dat het Hoogheemraadschap dat doet in samenwerking met andere overheden, ondernemers en onderwijs.

Bodem: De SGP-ChristenUnie wil onderzoek doen naar een oplossing waarin de bodemdaling sterk wordt afgeremd én die rekening houdt met de belangen van de agrarische gebruikers en de bewoners.

Waterberging: De SGP-ChristenUnie wil dat gezocht wordt naar slimme oplossingen om voorbereid te zijn bij zowel extreme hoosbuien als bij droogte. We willen passende maatregelen in zowel ons stedelijke en dichtbevolkte deel van het gebied als in het landelijke deel. We willen ook dat er oplossingen gevonden om water in natte perioden vast te houden en dat in te kunnen zetten in droge perioden.

Bestuur: SGP-ChristenUnie is van mening dat in ons gebied niet alles kan. Het stapelen van belangen beïnvloedt de leefbaarheid van alles en iedereen. We willen dat dat plannen van bedrijven en van andere overheden kritisch worden beoordeeld. We willen een normenkader, waaraan plannen kunnen worden getoetst. We willen dat samen met de participerende inwoners ontwikkelen.

Financiën: De SGP-ChristenUnie is van mening dat de beschikbare financiële middelen in principe besteed worden aan de kerntaken, waarbij ruimte moet zijn voor innovatie, ontwikkeling en subsidiering. Bij aanvullende taken zullen ook andere vergoedingen aanwezig moeten zijn.

VEILIGHEID

SGP-ChristenUnie staat voor een goede uitvoering van de belangrijkste taak van het hoogheemraadschap: de bescherming tegen water. Nederland, waterland: dat vraagt om een beleid van waterveiligheid dat steeds aangepast wordt aan de vraagstukken van deze tijd. Robuuste dijken en goed onderhouden waterkeringen zijn van vitaal belang: er moet rekening gehouden worden met het realistisch klimaatscenario 2050.

SGP-ChristenUnie wil voldoende middelen voor waterveiligheid. De financiële bijdrage vanuit het Rijk moet tenminste op hetzelfde niveau blijven om in de toekomst de effecten van de zeespiegelstijging en grotere rivierafvoeren te kunnen betalen. We willen ons land weerbaarder maken tegen de onzekerheden die de zeespiegelstijging met zich meebrengt en blijven beschermen tegen overstromingen.

SGP-ChristenUnie wil in het kader van veiligheid het volgende:

- SGP-ChristenUnie wil waterkeringen op basis van de nieuwe veiligheidsnormen op orde brengen en houden. Hierbij houden we rekening met de gevolgen van de zeespiegelstijging en de bodemdaling. De verwachting is dat de waterafvoer in de grote rivieren en beken steeds meer met pieken gepaard gaat en de druk op de dijken en kades vergroot. De dijken en kades moeten bestand zijn tegen hoge piekafvoeren en langdurige droogte.
- SGP-ChristenUnie wil de regionale veiligheid verhogen door ervoor te zorgen dat bij een eventuele overstroming slechts een deel van een bepaald gebied kan overstromen. In het hoger gelegen watersysteem willen we afsluitbare waterkeringen in stand houden. Hierdoor worden de gevolgen van een ernstige overstroming beperkt.
- SGP-ChristenUnie vindt samenwerking met organisaties zoals het KNMI en Rijkswaterstaat belangrijk. Hierdoor kunnen betere modellen worden ontwikkeld voor het in kaart brengen van bijvoorbeeld (plaatselijke) overstromingsrisico's of ernstige wateroverlast. Zo kunnen we ons beter voorbereiden op calamiteiten.
- SGP-ChristenUnie wil zich instellen op het veranderende klimaat, waarin buien heviger en droge periodes intenser worden. Bij de inrichting van gebieden, zoals woonwijken en bedrijventerreinen, moet rekening worden gehouden met die veranderende omstandigheden. Om problemen te voorkomen moet bijvoorbeeld worden gezorgd voor extra waterbergings- of -afvoermogelijkheden, maar ook een meer groene inrichting in stedelijke gebieden tegen hittestress. Het hoogheemraadschap stelt eisen aan de waterkundige inrichting van een gebied en blijft actief betrokken bij het ruimtelijk beleid van andere overheden, om wateroverlast in landbouwgebieden, steden en dorpen te voorkomen.
- Het meewegen van belangen van inwoners en natuur bij dijkversterking wordt stevig veranderd, waarbij adequaat omgevingsmanagement in de praktijk wordt gebracht. Ook wordt met andere overheden gestreefd om alle mogelijkheden te benutten die het totale project nog sterker maken. Het hoogheemraadschap moet proactief kansen in ruimtelijke ontwikkelingen voor bijvoorbeeld fiets- en wandelpaden, natuurontwikkeling en bloemrijke dijken verzilveren. Gemeenten dragen daarbij de kosten van belangrijke, maar extra 'eigen' gemeentewensen voor bijvoorbeeld fietsveiligheid, parkeren, snel internet en (buitendijkse) recreatie. In de periode 2023-2027 vraagt de versterking van de IJsseldijk in het project Krachtige IJsseldijk Krimpenwaard (KIJK) veel aandacht.
- SGP-ChristenUnie wil nieuwbouw op of aan dijken alleen toestaan als de veiligheid en het meerjarig onderhoud voldoende geborgd zijn.
- Omdat muskus- en beverratten de veiligheid van waterkeringen aantasten, moet de populatie naar de mening van SGP-ChristenUnie zo klein mogelijk worden gehouden. Doelstelling is een nuloptie. Bij grootschalige onderhoudswerkzaamheden worden voorzieningen aangebracht om het graven van de muskusratten in en rondom de waterkeringen tegen te gaan. Hetzelfde geldt overigens ook voor de Amerikaanse rivierkreeft.

RIOOLWATER ZUIVEREN

Het zuiveren van afvalwater is een belangrijke taak van het hoogheemraadschap. Het doel van het zuiveren is het verminderen van schadelijke stoffen in met milieu. Voor zowel de natuur als voor de volksgezondheid is dit van groot belang. De SGP-ChristenUnie ziet het belang van deze taak en wil dat deze doeltreffend, doelmatig en duurzaam wordt uitgevoerd. Dat betekent dat de zuiveringsinstallaties goed op orde moeten zijn en op hun taak berekend. Zo alleen kunnen we steeds tegen redelijke tarieven ons werk doen. Verder investeren in duurzaamheid is daarbij onontkoombaar. Met het terugwinnen van energie uit zuiveringsslib en uit het gezuiverde water kan het proces efficiënter worden en zelfs een energiebron worden voor de omgeving. Ook het terugwinnen van grondstoffen als fosfaat vindt de SGP-ChristenUnie erg belangrijk. Goed om deze uit het milieu te halen en weer terug te brengen in de kringloop landbouw. Fosfaat is immers een onmisbare grondstof, die niet oneindig is. De waterketen en de grondstofketen zoveel mogelijk sluiten dus. Zo gaan goed rentmeesterschap en circulaire economie hand in hand.

De SGP-ChristenUnie wil:

- Het aanpakken van vervuiling bij de bron. Dit betekent bijvoorbeeld dat we willen voorkomen dat er mest, medicijn- en hormoonresten, microverontreiniging (plastics), chloor, frituurvet en bestrijdingsmiddelen via het riool in het water terecht komen. Het hoogheemraadschap voert campagnes om deze verontreinigingen van het water te stoppen. Het verwijderen van chemische stoffen uit het water is erg moeilijk en kostbaar. Deze vervuiling willen we daarom streng en zoveel mogelijk bij de bron al aanpakken. Ook moeten we stoppen met stoffen die op termijn door een groeiende hoeveelheid schadelijk kunnen worden, zoals lood van vislood. De betaalbaarheid van te treffen maatregelen moet goed in het oog gehouden worden.
- Zuiveringsinstallaties goed onderhouden en op de toekomst voorbereiden.
- De energiebehoefte van de installaties zoveel mogelijk verminderden.
- Grondstoffen terugwinnen en zoveel mogelijk terugbrengen in de landbouw.
- Opgewekte energie inzetten op de eigen installaties, en waar mogelijk ook beschikbaar stellen voor de bebouwde omgeving.



SCHOON OPPERVLAKTE WATER

Iedereen heeft belang bij schoon oppervlaktewater. Watervervuiling willen we daarom streng aanpakken. Samen met gemeenten zorgen we ervoor dat de vervuiling van het oppervlaktewater wordt teruggedrongen. Waar nodig moeten maatregelen genomen worden om verontreiniging tegen te gaan. Verontreiniging kan leiden tot afname van de biodiversiteit, botulisme, blauwalgen of andere ziekteverwekkende organismen. Het hoogheemraadschap zorgt in elk geval voor een verdere optimalisatie van zuiveringsinstallaties.

97% van het water op aarde is zout. Wat er aan zoetwater is, moet beschermd worden. Onze drinkwatervoorziening is ervan afhankelijk. Ook de landbouw, natuur en industrie hebben belang bij voldoende gezond zoetwater. We maken zoveel mogelijk gebruik van natuurlijke omstandigheden: het verruimen van waterlopen, bufferen van zoet water op plaatsen waar dat kan en het vergroten van zoetwatervoorraden in de bodem.

SGP-ChristenUnie wil in het kader van schoon water het volgende:

- We willen in samenspraak met land- en tuinbouwbedrijven de biodiversiteit (verscheidenheid aan planten- en diersoorten) in en om zoveel mogelijk kilometers sloten verbeteren. De natuurontwikkeling lift mee met een adequaat waterbeheer. Daarbij moet bijzondere aandacht zijn voor weidevogels en voor de bescherming van bijenkolonies en insecten. Dit geldt ook voor het agrarisch natuurbeheer langs waterlopen. Als natuurontwikkeling ten koste van de agrarische ondernemer gaat, moet er een toereikende compensatie of vergoedingsregeling worden aangeboden.
- Het ongewenste gebruik van materialen die leiden tot vervuiling van het water. We willen bijvoorbeeld voorkomen dat er gebruik wordt gemaakt van chemisch behandeld hout langs de waterkant. Het gaat hier om de inrichting van het watersysteem. SGP-ChristenUnie wil dat het hoogheemraadschap hier ook op let bij het toetsen van de plannen van particulieren en bedrijven. Afspraken met industrie en tuinbouw om preventieve maatregelen te treffen kunnen hier een belangrijke rol spelen.
- Uit onderzoek is gebleken dat de uitwerpselen van dieren, denk aan honden en ganzen, een negatieve bijdrage kunnen leveren aan de stikstofbelasting in natuur- en recreatie- en uitlaatsgebieden. Hiertegen moeten in samenwerking met andere overheden passende maatregelen genomen worden.
- Het op diepte houden van het water is van belang voor een goede kwaliteit van het watermilieu en de afvoer van overtollig water. Hiervoor moet periodiek worden gebaggerd. Het verwijderen van verontreinigde bagger moet prioriteit krijgen. De waterbeheerder draagt met een gericht baggerprogramma zorg voor een optimale aan- en afvoer van het water, in combinatie met een schone watergangbodem.
- Water dat ecologisch gezond is heeft een zelfreinigende werking. SGP-ChristenUnie wil dat het hoogheemraadschap zorgt voor een natuurlijke inrichting van het watersysteem. Bij het onderhoud van de watergangen moet het hoogheemraadschap ook oog hebben voor het ecosysteem en de diversiteit aan planten en dieren. Natuurvriendelijke oevers worden zoveel mogelijk toegepast.
- Het juiste grondgebruik op de juiste plaats kan problemen voorkomen. Bij het toestaan van nieuwe functies in een gebied wil SGP-ChristenUnie rekening houden met de kwantiteit en kwaliteit van het beschikbare water in dat gebied.

- Het hoogheemraadschap zorgt voor concreet beleid ter bestrijding van invasieve exoten, ook wel uitheemse dier- en plantensoorten genoemd. Deze invasieve exoten zorgen in ons hoogheemraadschap voor overlast of onveilige situaties, of (zoals het geval is met de zoetwaterkreeften) veroorzaken een complete kaalslag in de onderwaterwereld. Daar waar concreet beleid om exoten zoals de rode Amerikaanse rivierkreeften bij andere overheden ligt, stimuleert het hoogheemraadschap het ontwikkelen van eigen beleid. Bij voorkeur heeft deze aanpak samen met andere overheden plaats.
- Afkoppeling van hemelwater van rioolstelsels is nodig om tijdens (hevige) buien piekbelasting in het rioolstelsel te voorkomen. Het voorkomt ook dat een overbelast rioolstelsel ongezuiverd water via overstort op het oppervlaktewater moet lozen.
- Overtredingen met watervervuiling wil de SGP-ChristenUnie streng aanpakken. De vervuiler betaalt de kosten voor het wegnemen van de vervuiling. Aan de toenemende vervuiling van oppervlaktewater ten gevolge van zwerfvuil of rondslingerende bouwmaterialen moet een einde komen. Verontreinigingen door botulisme en blauwalgen worden zoveel mogelijk bestreden. We werken aan verbetering van de kwaliteit van het water uit de waterzuiveringen. Het mag geen afbreuk doen aan de kwaliteit van het oppervlaktewater.

Ik wil werk maken van het bestrijden van de rode Amerikaanse Rivierkreeft in het buitengebied. De kreeften doden alle leven in de sloot en zorgen door het graven van gangen voor onveilige situaties. Met bestrijding van kreeften teken ik voor water dat rijk is aan diersoorten en voor veiligheid!

Jan Willem van der Ham

ENERGIETRANSITIE

De energietransitie is een van de grote opgaven waar we met elkaar voor staan. De aarde kan onze huidige manier van leven en werken niet duurzaam aan. Dus zal het in de toekomst anders moeten. Intussen heeft 2022 ons geleerd dat we voor primaire levensbehoeften zoals energie en voedsel meer zelfvoorzienend zouden moeten worden.

SGP-ChristenUnie wil:

- Energie besparen is de eerste. Wat we niet verbruiken hoeven we ook niet op te wekken. Hier is nog veel te winnen. Dit betekent ook dat het hoogheemraadschap zelf investeert in de toepassing van duurzame en energiezuinige technieken in haar afvalwaterzuiveringen, gemalen, wagenpark en kantoren.
- De energie die het hoogheemraadschap zelf gebruikt, wordt zoveel mogelijk duurzaam opgewekt. Denk hierbij aan het winnen van energie uit zuiveringsslib. Zo is minder energie uit het energienet nodig. Ook terugwinning van grondstoffen bij de waterzuivering is een belangrijke zaak.
- SGP-ChristenUnie wil dat de energie die het hoogheemraadschap meer produceert dan de eigen behoefte wordt ingezet voor de bebouwde omgeving. Zo levert het hoogheemraadschap een bijdrage aan de brede maatschappelijke energietransitie.
- De SGP-ChristenUnie wil onderzoek naar terugwinning van de warmte uit zuiveringsinstallaties. De warmte is bedoeld voor optimalisatie van het zuiveringsproces en voor de omgeving.
- Over de haalbaarheid van energie uit waterstroming is nog niet veel bekend, maar er zijn haalbare toepassingen mogelijk. De SGP-ChristenUnie wil opgebouwde kennis benutten en verder onderzoek naar deze technologie stimuleren.

Een toekomstbestendig gebied. Dat is een gebied waarin we veilig kunnen blijven wonen, werken en leven. Wonen in groene steden en voedselproductie op vruchtbare gronden. Waar leefbaarheid, economie en voedselzekerheid hand in hand gaan.

Martin van der Spek

KLIMAAT

Het klimaat is altijd in beweging. Natuurlijke én menselijke invloeden zorgen voor verandering. Sinds de industriële revolutie is de invloed van de mens op het klimaat groter geworden. De jaargemiddelde temperatuur in Nederland is sinds 1907 met 2,1 °C toegenomen. De jaarlijkse neerslaghoeveelheid in Nederland is in de periode 1910-2019 gestegen van 692 naar 873 millimeter. Er moet niet alleen rekening gehouden worden met wateroverlast; de afgelopen zomers hebben laten zien dat ook droogte een serieus probleem is. Nederland is extra kwetsbaar voor overstromingen omdat ons land voor een groot deel onder de zeespiegel ligt. Ook maakt bodemdaling ons land kwetsbaar.

De SGP-ChristenUnie kiest voor:

- Het herstellen en versterken van het natuurlijke bodem- en watersysteem. De gevolgen van klimaatverandering opvangen door de veerkracht van het natuurlijke bodem- en watersysteem te herstellen, robuuste verbindingen tussen de bebouwde omgeving en het landelijk gebied aan te leggen en effectieve afvoer- en bergingsvoorzieningen te realiseren.
- De rekening niet doorschuiven naar toekomstige generaties. De SGP-ChristenUnie wil dat de openbare ruimte in Nederland uiterlijk in 2050 water robuust en klimaatbestendig is. Wij willen door onze keuzes geen hoge lasten en niet-beheersbare maatschappelijke vraagstukken aan onze (klein-)kinderen achterlaten.
- Meer water vasthouden in onze bodem. Herstel van het natuurlijke systeem begint met het vergroten van de infiltratie van regenwater in de bodem. Het opnemen van water in de bodem neemt door toename van bebouwing sterk af. Door het opnamevermogen van de bodem te vergroten krijgen we bij hevige regenval minder wateroverlast en duurt het tijdens droogte langer voordat er een zoetwater tekort optreedt.
- Vergroening van stedelijke gebieden. Stedelijke gebieden zijn veelal verhard en versteend waardoor de natuurlijke veerkracht en sponswerking van de bodem is verdwenen. Schoon hemelwater wordt grotendeels via het riool afgevoerd. Minder verharding, meer infiltratie van hemelwater en meer groen is hard nodig. Voor klimaatbestendige dorpen en steden hebben we fysieke groene ruimte zoals parken, wadi's, groene daken en tuinen nodig. Tegels eruit en regentonnen helpen om steden en dorpen klimaatbestendiger te maken. Daar moeten prikkels voor worden ontwikkeld.
- De SGP-ChristenUnie ondersteunt het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer. We willen in samenwerking met land- en tuinbouwbedrijven biodiversiteit in en langs zoveel mogelijk kilometers sloten bereiken. Een grote variatie aan teelten levert een bijdrage aan biodiversiteit. Daarbij moet bijzondere aandacht zijn voor weidevogels, bijenkolonies en insecten. De SGP-ChristenUnie stimuleert het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.
- Beheren van sloten op een manier die goed is voor de natuur. De SGP-ChristenUnie wil een goed en verantwoord onderhoud van sloten en andere wateroevers. Hierbij wordt rekening gehouden met specifieke omstandigheden. Goed onderhoud van sloten en wateroevers vraagt in laaggelegen veengebieden een andere benadering dan in kleigebieden.
- Een gezonde visstand. De SGP-ChristenUnie streeft naar een gezonde visstand. Waterwerken worden waar mogelijk zo visvriendelijk en passeerbaar gemaakt. Een goede visstand draagt bij aan een gezonde ecologie van het water en heeft een positief effect op de waterkwaliteit.
- Bestrijden van invasieve exoten. Planten en dieren die niet van nature voorkomen in ons land, vormen vaak een bedreiging voor de biodiversiteit, de waterkwaliteit en veiligheid van de dijken. Daarom moeten ze zo effectief mogelijk bestreden worden. SGP-ChristenUnie kiest voor een nuloptie voor deze exoten.
- Versterken van waterkwaliteit. In 2027 moet in heel Europa de kwaliteit van het water op orde zijn, zowel biologisch, chemisch als ecologisch. De SGP-ChristenUnie wil dat het hoogheemraadschap vasthoudt aan het behalen van deze doelen. Het hoogheemraadschap meet en monitort de toestand van de wateren in haar gebied en neemt alle maatregelen die nodig zijn om aan de richtlijn te voldoen. Op die manier blijft ons drink- en oppervlaktewater schoon.

LEEFOMGEVING

De leefomgeving staat onder druk door vervuiling, verdroging en verzilting. Het hoogheemraadschap kan dit niet alleen aanpakken. De SGP-ChristenUnie wil dat het hoogheemraadschap dat doet in samenwerking met andere overheden, ondernemers en onderwijsinstellingen.

Stedelijke gebieden zijn veelal verhard en versteend, waardoor de natuurlijke veerkracht en sponswerking van de bodem is verdwenen. Daarom is minder verharding en meer groen (verkoeling en biodiversiteit) hard nodig.

De SGP-ChristenUnie wil de kwaliteit van water in steden en dorpen verbeteren. Het water in stad en dorp moet ecologisch gezond zijn en ruimte bieden voor dieren en planten. De SGP-ChristenUnie is er een voorstander van dat daar waar mogelijk is de hemelwaterafvoer afgekoppeld wordt van het rioolsysteem. Hierbij moet een goede afweging worden gemaakt. Dit om te voorkomen dat het oppervlakte water onnodig vervuild kan raken.

Het aanleggen van natuurvriendelijke oevers, en wadi's voor extra waterberging wil de SGP-ChristenUnie stimuleren. Door de bewoners mede verantwoordelijk te maken voor de eigen leefomgeving kunnen de onderhoudskosten worden beperkt.

De SGP-ChristenUnie ondersteunt burger initiatieven. Meer groene daken, groene tuinen, stimuleren van gemeenten om zelf openbare ruimte te vergroenen. De aanwezigheid van water maakt woonwijken mooier en verhoogt de kwaliteit van een wijk. De SGP-ChristenUnie wil dat bij aanleg van wijken maximale aandacht is voor een mooie, natuurlijke en ecologisch waardevolle inrichting.

Het water is belangrijk voor recreatie. We mogen genieten van het water en de natuur. Denk aan zwemmen, fietsen varen en vissen. Het hoogheemraadschap bevordert dat paden langs het water en de dijken zo veel mogelijk beschikbaar zijn voor wandelaars en fietsers. Ook zorgt het hoogheemraadschap voor monitoring van de zwemwaterkwaliteit. Het recreatief gebruik van het water mag niet in strijd zijn met de uitvoering van de kerntaken van het hoogheemraadschap.

De SGP-ChristenUnie kiest voor:

- Rekening houden met de recreatieve wensen van inwoners
- Veiligheid voor fietsers en wandelaars
- Het historisch erfgoed wordt goed onderhouden en ingezet voor educatie.
- Realisatie van verantwoorde gebouwen en gemalen die goed in de omgeving passen
- Verbindingen tussen de natuurgebieden
- Voorzieningen voor de recreatievaart
- Voorlichting en handhaving van het verbod van vuilwaterlozing door de scheepvaart.

Ik ga voor een duurzame en leefbare samenleving. Gezond en schoon water in de stad en op het platteland, is van levensbelang. Ik wil me dan ook inzetten voor de kwaliteit van ons oppervlakte water in sloten en vaarten.

Greet van den Bergh - Kempenaar

BODEM

De bodem is letterlijk de basis van ons bestaan en daarmee van groot belang voor iedereen. Water en bodem zijn van grote invloed op ons dagelijks leven. We halen ons drinkwater uit de bodem. De bodem biedt stevigheid, als fundament voor onze wegen en huizen. Is de bodem te nat of juist te droog? Dan merken we dat aan lagere opbrengsten van de landbouw en schade aan de natuur. Elk stukje bodem en oppervlaktewater in ons land is in gebruik, soms voor meerdere doeleinden tegelijk.

Het beperken van bodemdaling

In de veenweidegebieden hebben we te maken met bodemdaling. Daarbij leidt bodemdaling tot extra CO₂-uitstoot (veen), kwel en verzilting. De leefbaarheid en houdbaarheid van wonen en agrarisch gebruik in deze gebieden staat op termijn onder druk.

- De SGP-ChristenUnie wil onderzoek doen naar een oplossing waarin de bodemdaling sterk wordt afgeremd én die rekening houdt met de belangen van de agrarische sector en bewoners.
- Het maken van slimme locatiekeuzes. De SGP-ChristenUnie wil dat het hoogheemraadschap de samenleving stimuleert om meer waterbewust te wonen en te werken: wonen op lage, overstroombare plaatsen met een kwetsbare waterhuishouding moet sterk worden ontmoedigd en aan strenge voorwaarden voldoen.

Ruimte voor waterberging

- De SGP-ChristenUnie wil water beter laten infiltreren, door onnodige bodemafdekking door verharding te voorkomen.
- De SGP-ChristenUnie wil water beter vasthouden in de bodem door duurzaam bodembeheer.
- De SGP-ChristenUnie wil bodemverstoring door ontgraving zoveel mogelijk vermijden. Afplaggen voor de ontwikkeling van natuur is voor de SGP-ChristenUnie geen optie. Door afplaggen wordt de grond alleen nog maar geschikt als natuurterrein en kan die niet meer in agrarisch gebruik teruggenomen worden. Wat de SGP-ChristenUnie betreft wordt er bij natuurontwikkeling gekozen voor een langzamere manier van verschraling van de grond. Daarmee behouden we gezonde en vitale bodems.
- Ontwikkeling en toepassing van nieuwe technieken, waaronder onderwaterdrainage wordt gestimuleerd.

De druk op het water- en bodemsysteem is hoog en door klimaatverandering neemt de problematiek rond bodemdaling, overstromingen, wateroverlast, en verdroging toe en zijn sturend bij de locatiekeuze en inrichting van woningbouw.

- De SGP-ChristenUnie wil gebiedseigen water zoveel mogelijk vasthouden. Natte natuurgebieden kunnen bijdragen aan het vasthouden en leveren van schoon gebiedseigen water.
- De SGP-ChristenUnie wil zoveel mogelijk maatwerk wat betreft de peilafspraken. Naast het feit dat peilverhoging invloed heeft op de watervraag en het -aanbod, zorgt verhoging van de peilen ook voor een afname van de bergingscapaciteit in de oppervlaktewateren en de bodem. Daarom moet per polder worden bezien waar water kan worden geborgen om de behoefte aan afvoer bij piekbelasting te verminderen.

WATERBERGING

De gevolgen van klimaatverandering kunnen we alleen opvangen door de veerkracht van het natuurlijke bodem- en watersysteem te herstellen, robuuste verbindingen tussen de bebouwde omgeving en het landelijk gebied aan te leggen en effectieve afvoer- en bergingsvoorzieningen te realiseren.

Om in de toekomst droge voeten te houden werkt het hoogheemraadschap, samen met andere partijen aan slimme oplossingen om de omgeving aan te passen op hoosbuien en droogte. Verstedelijking en dichtbevolkte gebieden oefenen grote druk uit op het opslaan en bergen van water. Om extreme wateroverlast aan te kunnen, zoeken we oplossingen om water vast te houden in natte perioden en om in te zetten in droge perioden:

- Bij dreigende wateroverlast, bijvoorbeeld bij extreme regenbuien, kan in de Eendragtspolder vier miljoen kubieke meter water tijdelijk worden opgeslagen in de waterberging. Dankzij deze berging houden bewoners in de wijde omtrek van de rivier de Rotte droge voeten. De polder heeft nog andere voordelen: het is een mooi recreatiegebied met vogels en vissen en bij uitstek geschikt om te fietsen, wandelen, kanovaren, roeien, picknicken, struinen en vliegeren. De SGP-ChristenUnie zal zich inzetten om een goed evenwicht te vinden tussen veiligheid, natuur en recreatief gebruik.
- Eigenaren van woningen of bedrijfsgebouwen kunnen ook helpen de stad voor te bereiden op extremer weer. Door bijvoorbeeld tegels uit de tuin te halen en water op te vangen in een regenton. Of door groene daken, zodat het huis koeler blijft bij extreme warmte. De plannen om steden voor te bereiden op extremer weer, zijn onderdeel van landelijke afspraken, beschreven in de Nationale Adaptatiestrategie.
- Herstel van het natuurlijke systeem begint met het vergroten van de infiltratie van regenwater in de bodem. Het vasthouden van water in de bodem neemt in stedelijk én landelijk gebied sterk af. Door meer water vast te houden krijgen we bij hevige regenval minder wateroverlast en blijft water langer beschikbaar om verkoeling te bieden. Hierbij wordt opvang in waterbassins door de glastuinbouw gestimuleerd. Dit grondwater vormt in tijden van droogte een belangrijke bron en buffer (verbinding) tussen natte en droge perioden.
- Meer toezicht op het oppompen van water uit de grond en uit het oppervlaktewater.

SGP-ChristenUnie wil anticiperen op de zeespiegelstijging en van aanpassen aan extreem weer een topprioriteit te maken. De algemene overheden, Rijk, provincie en gemeenten bepalen waar gebouwd gaat worden. Het merendeel van de enorme bouwopgave nu blijkt in de lage delen van Nederland geprojecteerd te worden. Voor deze nieuwbouw is het dan absolute noodzaak dat vooraf het klimaat en de bodem daar belangrijke uitgangspunten worden. Deze woningen en de infrastructuur moeten gegarandeerd wateroverlast- en droogtebestendig gebouwd worden.

Ik wil werk maken waterbeheersing. In druk bewoonde gebieden zorgen voor waterberging om bij hevige regenval wateroverlast tegen te gaan door goede berging. In de meer ruimtelijke gebieden opslag van water te combineren met een optimale leefbaarheid rekening houdend met alle belangen.

Sipke Spoelstra

BESTUREN IN PUBLIEK DOMEIN

Overheidsorganisaties als het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard hebben te maken met inwoners, werkenden en andere belanghebbenden in het beheergebied. Het beheergebied omvat delen van de gemeente Rotterdam, Lansingerland, Zoetermeer, Waddinxveen, Gouda, Krimpenerwaard en de gehele gemeenten Zuidplas, Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel. Het betekent dat er samengewerkt moet worden met andere waterschappen, maar ook met de verschillende gemeenten. Bovendien is er samenwerking met de provincie Zuid-Holland en de rijksoverheid.

De belangen tussen inwoners en overheid kunnen uiteenlopen en voor spanning zorgen. Degenen die in het gebied wonen of verblijven willen zekerheid wat betreft veilige dijken en voldoende en schoon water, en dat tegen aanvaardbare en betaalbare tarieven. Ook is er steeds weer de druk om taken over te hevelen naar het hoogheemraadschap zonder daarbij het benodigde geld beschikbaar te stellen.

De SGP-ChristenUnie is van mening dat in een gebied als dat van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard grenzen gesteld moeten worden. Het stapelen van belangen beïnvloedt de leefbaarheid. Dat betekent dat plannen van bedrijven en van andere overheden kritisch moeten worden beoordeeld. De SGP-ChristenUnie wil dat er een normenkader is, waaraan plannen kunnen worden getoetst. Daarbij moet het mogelijk worden dat als de kerntaken van het hoogheemraadschap in het geding komen er niet meegewerkt wordt aan de realisatie van de plannen van andere overheden. Er moet veel meer rekening worden gehouden met de aard van het gebied. De stedelijke omgeving is anders dan het landelijk gebied. Samen met de participerende inwoners moeten toetsinstrumenten worden ontwikkeld. Het gaat immers om de directe leefomgeving van de inwoners.

De SGP-ChristenUnie vindt het van belang dat invloed wordt uitgeoefend op wet- en regelgeving die door andere overheden wordt ontwikkeld. Daarbij wordt op een constructieve manier samengewerkt. De belangen van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard kunnen echter zodanig in de verdrukking komen dat gezocht moet worden naar alternatieve manieren, zoals bijvoorbeeld publicaties en lobby.

Goede communicatie aan de burger en bedrijven is belangrijk. Zeker in het kader van de voorziene inwerkingtreding van de Omgevingswet is goede voorlichting zeer gewenst.

Duidelijke en heldere communicatie, met daarbij directe en actieve betrokkenheid van de inwoners, bedrijven, agrariërs en tuinders is wat mij betreft geen rituele dans. Echte participatie doe je met elkaar en zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.

Bart van der Roest

FINANCIËN

Voor het uitvoeren van de taken heeft het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard geld nodig. Dat geld stellen de inwoners en bedrijven beschikbaar door het betalen van waterschapsheffingen. De SGP-ChristenUnie vindt dat er verantwoord en doelmatig met geld omgegaan moet worden. Dat betekent dat steeds weer een goede afweging gemaakt moet worden waarvoor het geld gebruikt wordt. In het geval er extra inspanningen van het hoogheemraadschap worden gevraagd door andere overheden, moet er voor de uitvoering daarvan door de betreffende overheden ook extra geld beschikbaar worden gesteld. Voorkomen moet worden dat de inwoners van het gebied financieel opdraaien voor wat anderen willen.

De SGP-ChristenUnie is van mening dat de beschikbare financiële middelen in principe besteed worden aan de kerntaken, waarbij ruimte moet zijn voor innovatie, ontwikkeling en subsidiering. Bij aanvullende taken zullen ook andere vergoedingen aanwezig moeten zijn.

De SGP-ChristenUnie wil dat er meer werk gemaakt wordt van het principe dat de gebruiker dan wel de vervuiler betaalt. Daarvoor is het noodzakelijk zicht te hebben op de gehele keten van gebruik van drinkwater naar het zuiveren van afvalwater. Het bewustzijn van het waarom en het waartoe van de kerntaken en de kosten daarvan moet meer worden gestimuleerd. Van belang is dat er ruimte is voor onderlinge solidariteit voor de inwoners, ook waar het de heffingen betreft.

De SGP-ChristenUnie weet dat er inwoners zijn voor wie de waterschapslasten soms te hoog zijn. Vanuit het principe dat elkaars lasten gedragen worden moet er een evenwichtig kwijtscheldingsbeleid zijn.

Wat de jaarlijkse stijging van kosten betreft wil de SGP-ChristenUnie deze zoveel mogelijk beperken tot een aanvaardbaar percentage.

Niet te veel en niet te weinig. Al 750 jaar. Het waterschap, onbekend en toch onbewust sterk bemind, elke dag droge voeten en dank zij een uitstekende waterbeheersing mooi en goed groen om ons heen. Dat is waar we ons best voor doen.

Koos Hoogendoorn

KANDIDATENLIJST

Nr.	Naam	Voorletters	Woonplaats
1	van der Spek	M.C. (Martin) (m)	Moerkapelle
2	van den Bergh - Kempenaar	M. (Greet) (v)	Moerkapelle
3	van der Ham	J.W. (Jan Willem) (m)	Ouderkerk a/d IJssel
4	Spoelstra	S.T. (Sipke) (m)	Bergschenhoek
5	Hoogendoorn	J. (Koos) (m)	Nieuwerkerk a/d IJssel
6	van der Roest	B. (Bart) (m)	Waddinxveen
7	Schippers	J.A. (Jan) (m)	Rotterdam
8	Groenendijk - de Vries	H.A. (Hilde) (v)	Capelle a/d IJssel
9	Oosterwijk	C.A. (Marco) (m)	Krimpen a/d IJssel
10	van Midden	P.J. (Piet) (m)	Bergambacht
11	de Jong	M.J. (Mart-Jan) (m)	Stolwijk
12	van der Slik	H.J. (Helmert) (m)	Zoetermeer
13	Weijers	J.W. (Wim) (m)	Capelle a/d IJssel
14	Grauss	M.K.A. (Michiel) (m)	Capelle a/d IJssel
15	Verdoes	W.J. (Willem-Jan) (m)	Moerkapelle
16	Nieuwenhuizen	F.I.L. (Frederique) (v)	Lekkerkerk
17	Wassink	H.W. (Erik) (m)	Bergambacht
18	Den Uil	J. (Jan) (m)	Bergschenhoek
19	Bruin	A.S.J. (Alexander) (m)	Zoetermeer
20	de Vries	W.A. (Walter) (m)	Rotterdam
21	Pool	H. (Henri) (m)	Moerkapelle
22	de Waal - van Asperen	M.M. (Marja) (v)	Waddinxveen
23	Vente	A.J. (John) (m)	Moerkapelle
24	van der Lee	W. (Wim) (m)	Krimpen a/d IJssel
25	van den Berg	C.P.W. (Peter) (m)	Waddinxveen
26	den Hollander	L. (Rens) (m)	Zevenhuizen
27	van der Wende	A. (André) (m)	Berkenwoude
28	de Leede	J. (Jan) (m)	Schoonhoven
29	Heijboer	J.P. (Pieter) (m)	Zoetermeer
30	Blokland	J. (Hans) (m)	Capelle a/d IJssel